

JUSTIITSMINISTEERIUM
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 1557-o

Tallinnas 29. septembril 2015.a.

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Priit Lello (eesistuja), Sulev Sulsenberg ja Evelyn Hallika vaatas kirjalikus menetluses läbi GrillSeason OÜ (registrikood nr 12202826) kaebuse kaubamärgi „GREENER WAY TO GRILL“ (taotluse nr M201200381) osalise registreerimisest keeldumise otsuse tühistamiseks.

Kaebus on võetud tööstusomandi apellatsioonikomisjoni (edaspidi apellatsioonikomisjon) menetlusse nr 1557 all. Eelmenetlejaks määrati Priit Lello.

Kaebuse esitajat esindab patendivolinik Mart Enn Koppel, KOPPEL Patendibüroo OÜ.

I Asjaolud ja menetluse käik

Patendiameti 19. augusti 2014 otsusega nr 7/ M201200381 rahuldati kaebaja kaubamärgi „GREENER WAY TO GRILL“ registreerimistaotlus nr M201200381 osaliselt ning Patendiamet tegi kaubamärgi registreerimise otsuse järgmiste kaupade suhtes:

klass 4: tolmu absorbeerivad, niisutavad ja siduvad ained; valgustusained; küünlad, tahid;

klass 11: valgustus-, kütteseadmed, aurugeneraatorid; jahutusseadmed; kuivatus-, ventilatsiooni-, veevarustus- ja sanitaarseadmed; keeduseadmed, keetlid;

klass 21: maja- ja köögitarbed ning nõud; kammid ja käsnad; harjad (v.a pintsliid); harjamaterjal; puhastus- ja koristustarbed; põrandakaabitsad; töötlemata või pooltöödeldud klaas (v.a ehitusklaas); klaas-, portselan- ja fajansstooted, mis ei kuulu teistesse klassidesse.

Kaubamärgiseaduse (edaspidi KaMS) 9 lg 1 punktide 2 ja 3 ning § 39 lõigete 2 ning 3 alusel keeldus Patendiamet kaubamärgi registreerimisest järgmiste kaupade osas:

klass 4: tööstuslikud õlid ja rasvad; määrdeained; kütteained (k.a küttepiiritus); puidust kütteained; halupuud, hakkepuit, puitlaastud, grillsüsi, puidugraanulid; süütevahendid; süüteained; puusöe süütis; puidubrikett; brikettkütus, küttebrikett; küttepuud; paberpeerud; puupeerud, süütepeerud; puusüsi (kütus); tulehakatis; turbabrikett (kütus); turbaplokid (kütus); kütturetvas;

klass 11: toiduainete kuumtöötlusseadmed; grillid (köögiseadmed); gaasiga töötavad pannid; bbq-ahjud; suitsuahjud, praeahjud (gaasiga), ahjud; ahjude tuharetid; ahjude väliskestad, ahjukestad; grillahjudes kasutatavad laavakivid; röstrid; küpsetusseadmed, küpsetid; küpsetusplaadid (köögitarbed); piirituspõletid; pliivid, praevardad (pöörlevad); gaasipõletid; süüteseadised;

klass 21: küpsetuspannid (v.a elektrilised); praepannid, paellapannid, vokkpannid (v.a elektrilised); grillid (köögiiristad); grilltoendid ja -alused; küpsetusplaadid (kööginõud); küpsetusvardad (metallist); söekorvid, söeämbrid.

Kaebaja ei nõustunud Patendiameti otsusega osas, milles tema kaubamärgi registreerimistaotlus jäeti rahuldamata ning esitas otsuse peale kaebuse.

Kaebaja põhiseisukohad

Kaebaja leiab, et Patendiameti osalise keeldumise otsus on keeldumise osas õigusvastane, kuna Patendiamet on valesti kohaldanud KaMS § 9 lg 1 punkte 2 ja 3. Kaebaja leiab, et ekspertiisi käigus tehtav analüüs peab toimuma ja järeldused kehtima kõigi keeldumisotsuses toodud kaupade osas. Käesolevas menetluses on amet aga andnud hinnangu suuresti kõikidele keeldumisotsuses nimetatud kaupadele ühesuguse hinnangu, leides, et tähis kirjeldab kõikide nende toodete omadusi.

Kaebaja leiab, et Euroopa Liidu kaubamärgiõiguse järgi, samal ajal kui kaubamärk on tajutav reklaamlausena, võib see olla ka päritolutähis, eelkõige juhul, kui kaubamärk ei ole lihtsalt tavaline reklaamsõnum, vaid sellel on teatav originaalsus ja sära, mis nõuab tõlgendamisel kasvõi minimaalset jõupingutust või käivitab asjaomases avalikkuses tunnetusliku protsessi (Euroopa Kohtu 21.01.2010 otsus, C-398/08 P „Vorsprung durch Technik (Audi) p 57). Samuti, vastavalt kohtupraktikale ei piisa eristusvõime puudumise tuvastamiseks ainuüksi asjaolust, et asjaomane avalikkus tajub kaubamärki kui reklaamifraasi ning et fraasi ülistava olemuse tõttu võivad põhimõtteliselt ka muud ettevõtjad seda kasutada (Audi p 44).

Kõik kaubamärgid, mis koosnevad märkidest või tähistest, mida kasutatakse muu hulgas ka reklaamlausena või mis kutsuvad ostma vastava kaubamärgiga tähistatud kaupa või teenust, annavadki sellest tulenevalt suuremal või vähemal määral edasi objektiivset sõnumit, ent et nendel kaubamärkidel ei puudu ainuüksi selle asjaolu tõttu eristusvõime (Audi p 56). Kohtupraktika kohaselt ei piisa eristusvõime puudumise tuvastamiseks, kui tähis viitab peamiselt reklaamiteabele, vaid tuvastada tuleb, et tähis viitab üksnes reklaamiteabele. Kui avalikkus tajub kaubamärki päritolutähisena, ei avalda kaubamärgi eristusvõimele mõju asjaolu, et seda käsitatakse samal ajal või isegi esmases tähenduses reklaamifraasina (Audi p 45).

Kaebaja hinnangul on antud juhul olemas viide kaubamärgi kaubanduslikule päritolule ja see on minimaalsel määral tajutav ning seetõttu on täidetud ka minimaalse eristusvõime kriteerium, sõltumata sellest, kas sarnaselt võivad kiita oma kaupu ka teised ettevõtjad.

Kaubamärgil GREENER WAY TO GRILL on mitu tähendust. Näiteks võib ingliskeelne sõna GREENER (eesti keeles "roheline") omada tähendusi, mis viitavad Eesti tarbija jaoks nii värvile, keskkonnasõbralikkusele, toorusele (mitteküpsusele), rohelsele (sõnast grüne) kui ka kogenematussele. Mitmetähenduslikkus tõendab ka sõna "roheline" mitu tähendust Eesti keele seletavas sõnaraamatus (lisa 5). Kaebaja hinnangul võib kaubamärk tähendada samaaegselt mh "kogenematum viis grillida", "keskkonnasõbralikum viis grillida", "rohelist värvi tee grillima", "tooreim viis grillida", "roheluse tee grillima" vms. Eriti toob kaebaja välja tähenduse "kogenematum viis grillida", kuna toode, mida kaubamärgiga tähistatakse on lihtne vahend, mille sihtrühma kuuluvad ka algajad, väikese kogemusega isikud.

Kaebaja hinnangul on selline tähenduste rohkus samuti käsitletav sõnamänguna, sellel on teatav originaalsus, mis nõuab tõlgendamisel kasvõi minimaalset jõupingutust. Vastavalt Euroopa Kohtu praktikale võib reklaamlausena käsitletav kaubamärk omada eristusvõimet, kui sel on mitu tähendust või see on sõnamäng (Audi p 47). Ka Euroopa Siseturu Ühtlustamise Amet (OHIM) annab oma juhises instruksiooni, et kui reklaamtähisena käsitataval kaubamärgil on mitu tähendust ja/või see on sõnamäng, on see tõenäoliselt käsitletav eristusvõimelisena (lisa 6, vt p 2.2.6).

Kaebaja leiab, et tähises olev sõna GREENER on keskvõrdes ja keskvõrde kasutamine viitab võrdlemisele millegagi ning seetõttu ei ole semantilise sisu poolest tegemist kirjeldava tähisega vaid abstraktse tähendusega sõnakombinatsiooniga. Teisisõnu, tähis pole kirjeldav, kuna kaubamärgi tähendusest ei ilmne, millega võrreldes on tegemist "rohelisema" viisiga grillida ning seetõttu ei anna tähis tarbijale edasi objektiivset sõnumit. Taotleja leiab, et seetõttu on tähisel olemas teatav originaalsus, mis nõuab tõlgendamisel kasvõi minimaalset jõupingutust või käivitab asjaomases avalikkuses tunnetusliku protsessi (Audi p 57).

Kaebaja juhib tähelepanu Patendiameti varasemale praktikale sarnaste abstraktset keskvõrret sisaldava tähendusega kaubamärkide registreerimistel, millel on kaupade ja teenustega seos. Amet on registreerinud kaubamärgid nr 50607 SÖBRAST TARGEM (lisa 7), mh kaupade mängud, mänguasjad, lauamängud ja teenuste meelelahutus- või haridusvõistluste korraldamine osas; nr 49169 Hea toit, parem tuju (lisa 8) toidu- ja joogikaupade osas; nr 1125221 YOU KNOW BETTER (lisa 9) jookide ja baariteenuste osas; nr 46272 move faster (lisa nr 10) ujuvobjektide ümberehituse osas. Kaebaja leiab, et Patendiamet peab kohaldama keeldumisluseid ühetaoliselt ning kui amet on registreerinud ülal viidatud kaubamärgid, tuleb seda käesoleval juhul arvestada.

Patendiamet leiab, et tähis on kirjeldav ka klassi 4 kuuluvate süütevahendite osas (kütteained (k.a küttepiiritus); puidust kütteained; halupuud, hakkepuit, puitlaastud, grillsüsi, puidugraanulid; süütevahendid; süüteained; puusöe süütis; puidubrikett; brikettkütus, küttebrikett; küttepuud; paberpeerud; puupeerud, süütepeerud; puusüsi (kütus); tulehakatis; turbabrikett (kütus); turbaplokid (kütus); küteturvas), kuna süütematerjale kasutab tarbija grillimise alustamisel tule süütamiseks.

Kaebaja hinnangul on kaubamärk registreeritav ka küttevahendite osas, kuna tähis või selles sisalduv sõna „grill“ ei ole seotud süütamise või kütmisega. Vastavalt Eesti keele seletavale sõnaraamatule on sõna „grill“ tähendus „grillimisseade; röstimisseade, röster“ (lisa 11). Kaebaja hinnangul võib süütamine või kütmine küll olla osa ettevalmistavast tegevusest, kuid mitte grillimine. Seda seisukohta kinnitab ka Eesti keele seletav sõnaraamat, mille kohaselt tähendab grillima "kuivalt kuumutama ja pruunistama; röstimä" (lisa 12). Sõnaraamatu tähendusest nähtuvalt on grillimine seotud üksnes toiduvalmistamisega ja sõna ei oma süütamise või kütmisega seotud tähendust ning seetõttu pole nendel tegevustel otsest tähenduslikku seost grillimise, veel vähem roheline grillimisega. Tähise GREENER WAY TO GRILL tähendus ei ole "rohelisem viis kütta" või "rohelisem viis süüdata". Amet peab lähtuma kirjeldavuse hindamisel kaupade omadustest, mitte mõne kauba kasutamise ettevalmistavate tegevuste omadustest või omadusest, mida teoreetiliselt on võimalik nende kaupadega tekitada. Seega pole kaubad, millega on võimalik tekitada põlemist või mis põlemisel eritavad soojust otseselt seotud grillimisega, veel vähem rohelisema grillimisega.

Täiendavalt, Patendiamet on oma otsuses leidnud, et kaubamärk ei ole kirjeldav keetmisega seotud seadmete osas (keeduseadmed, keetlid). Kaebaja hinnangul ei ole keetmise seadmed süütamise ja kütmisega vähem seotud kui grillimisega, kuna ka keetmisel tuleb kuumuse saamiseks midagi süüdata

ja temperatuuri saamiseks peab kasutama kütet. Patendiamet peab õigust kohaldama ühetaoliselt, st kui amet leiab, et keetmine ei hõlma tarbijate jaoks süütamist ja kütmist, ei hõlma seda ka grillimine ning tegemist pole kauba omaduse kirjeldamisega. Teisisõnu, asjaolu, et grillimisel kuumutatakse toiduaineid erinevalt keetmisest ilma veeta, ei tähenda see, et sõna „grill“, veel vähem lause GREENER WAY TO GRILL, tähendus kirjeldaks tarbija jaoks süütamise ja kütmise kaupu.

Kokkuvõtteks leiab kaebaja, et tähis GREENER WAY TO GRILL ei kirjelda klassi 4 kaupsid kütteained (k.a küttepiiritus); puidust kütteained; halupuud, hakkepuit, puitlaastud, puidugraanulid; süütevahendid; süüteained; puusõe süütis; puidubrikett; brikettkütus, küttebrikett; küttepuud; paberpeerud; puupeerud, süütepeerud; puusüsi (kütus); tulehakatis; turbabrikett (kütus); turbaplokid (kütus); küttureturvas.

Patendiamet keeldus otsusega registreerimast kaubamärki klassis 4 kaupade tööstuslikud õlid ja rasvad; määrdeained osas. Kaebaja hinnangul pole amet objektiivselt põhjendanud, miks käsitleb kaubamärki GREENER WAY TO GRILL neid kaupu kirjeldavana. Isegi kui leida, et tarbija tõepoolest käsitleb ka ettevalmistavaid tegevusi toidu kuumutamise (nt grillimise, keetmise) osana, siis need rasvained ei oma mingit seost toiduvalmistamise või selle ettevalmistamisega. Kaebaja rõhutab, et klassi 4 kuuluvad tööstuslikud rasvained ei ole toiduained (toidurasvad kuuluvad klassi 29) ning tööstuslikke rasvasid ei kasutata mingil moel „rohelisemaks grillimiseks“. Lähtuvalt eeltoodust leiab taotleja, et kaubamärk GREENER WAY TO GRILL ei kirjelda klassi 4 kaupsid tööstuslikud õlid ja rasvad; määrdeained.

Kaebaja leiab, et Patendiameti ekspertiisi käigus tehtud analüüs ja järeldused ei hõlma kõiki taotluses toodud kaupu, vaid hinnang anti kaupadele gruppide kaupa, arvestamata nende kaupade tegelikke omadusi. Näiteks leidis amet, et klassi 11 ja 21 tooteid tähisega GREENER WAY TO GRILL tähistades, saab tarbija informatsiooni, et need seadmed või tarvikud on loodud spetsiaalselt selleks, et toidu valmistamine oleks võimalikult keskkonnasõbralik ja/või tarvikud ise on toodetud keskkonnasõbralikust materjalist. Kaebaja hinnangul ei ole see argument kõiki nendes klassides olevaid kaupu hõlmav ja piisav. Näiteks praevarraste (klass 11) või metallist kühvetusvarraste (klass 21) puhul pole võimalik tuvastada neil mingit „keskkonnasõbralikumat“ omadust. Kaebaja hinnangul ei ole tähis neid kaupu mingil moel kirjeldav.

Kaubamärk GREENER WAY TO GRILL ei ole kokkuvõtvalt Eesti tarbija jaoks taotluses toodud kaupade osas kirjeldav ja sel on minimaalne eristusvõime ning tarbija tajub seda kui kaubamärki, mis eristab ühe ettevõtja kaupu teiste ettevõtjate omadest, seega puudub alus KaMS § 9 lg 1 punktide 2, 3 kohaldamiseks. Kaebaja palub tühistada Patendiameti 19. aprilli 2014 otsuse nr 7/M201200381 osaliselt.

Patendiameti põhiseisukohad

27. jaanuaril 2015 esitatud seisukohtades leiab Patendiamet, et kaubamärgi GREENER WAY TO GRILL osalise registreerimise ja osalise registreerimisest keeldumise otsus on seaduslik ja põhjendatud.

Kaubamärgiseaduse § 9 lg 1 p 3 kohaselt ei saa registreerida kaubamärke, mis koosnevad üksnes tähistest, mida on võimalik kasutada nende kaupade või teenuste kirjeldamiseks, mille suhtes märgi registreerimist soovitakse. Antud sätte eesmärgiks olev avalik huvi nõuab, et kõik tähised, mida on võimalik äritegevuses kasutada nende kaupade või teenuste kirjeldamiseks, mille suhtes märgi registreerimist soovitakse, peavad jääma vabalt kasutatavaks kõigile ettevõtjatele selleks, et neil oleks

võimalik neid tähiseid kasutada oma kaupade või teenuste samade iseloomulike tunnuste kirjeldamiseks. Seetõttu ei ole märgid, mis koosnevad üksnes kirjeldavatest tähistest, kaubamärgina registreerimiseks sobivad.

Fakt, et kirjeldavad tähised peavad olema vabad kasutamiseks kõigile, on kinnitamist leidnud ka Euroopa Kohtu otsuses C-191/01P, mille kohaselt määruse 40/94 [kehtiv määrus nr 207/2009] artikli 7 lõike 1 punkt c eesmärgiks on avalikkuse huvi kaitsmine, nimelt, et kõigil oleks õigus vabalt kasutada kaupu ja teenuseid kirjeldavaid tähiseid. See säte hoiab ära selliste tähistest reserveerimise ainult ühele ettevõttele seeläbi, et see registreeritakse kaubamärgina. Seejuures ei pea antud konkreetne kirjeldava iseloomuga tähis kaubamärgi registreerimise taotluse esitamise hetkel olema tegelikult kasutusel kaupade või teenuste kirjeldamiseks. Piisab, nagu seaduse sätte sõnastus ise ütleb, et selline tähis võib olla kasutusel sellistel eesmärkidel. Otsuses nr C-363/99 on Euroopa Kohus samuti leidnud, et avalik huvi nõuab, et kõik tähised, mida on võimalik äritegevuses kasutada nende kaupade või teenuste, mille suhtes märgi registreerimist soovitakse, iseloomustavate tunnuste tähistamiseks, peavad jääma vabalt kasutatavaks kõigile ettevõtjatele selleks, et nad saaksid neid kasutada oma kaupade või teenuste samade iseloomulike tunnuste kirjeldamiseks.

Keskmine Eesti tarbija mõistab inglise keelt. Inglise keelest saab keskmine Eesti tarbija aru, kuna see on üks enim kasutatavatest ja arusaadavatest võõrkeeltest, seda õpetatakse Eesti üldhariduskoolides ning Statistikaameti andmete põhjal saab inglise keelest vähemalt igapäevase suhtlemise piires aru üle 581 400 inimese, kelle koduseks keeleks ei ole inglise keel (2012. aasta andmed, inimesed vanuses 15-74). Seega tuleb silmas pidada, et keskmine Eesti tarbija valdab inglise keelt üle keskmise hästi.

Taotletav ingliskeelne tähis on väljend GREENER WAY TO GRILL, mille tähendus eesti keeles on 'rohelisem viis grillida'. Nähes sellise tähendusega tähist taotleja loetelus toodud kaupade peal, saab tarbija informatsiooni selle kohta, et tegemist on toodetega, mis võimaldavad loodussõbralikumat/keskkonnasõbralikumat ja/või tervisesõbralikumat grillimist, mistõttu tuleb tähist pidada nende kaupade omadusi kirjeldavaks.

Tähis GREENER WAY TO GRILL omab terviktähendust ning annab vaid infot, et taotleja kaubad on omaduselt sellised, mis aitavad kaasa grillimistoimingu „rohelisemaks“ ehk keskkonnasõbralikumaks muutmisel. Patendiamet leiab, et sellise tähisega antakse informeeritud ja tähelepanelikule tarbijale otsest infot, et kaubad, mis on mõeldud grillimise toimingu läbiviimiseks ehk grillimise seadmed või -tarvikud, on keskkonnasõbralikud.

Patendiamet leidis, et interneti otsingutulemused annavad palju vasteid nõuannetest, kuidas grillimist rohelisemaks/keskkonnasõbralikumaks muuta. Termineid „Greener way to grill“, „Grill greener“, „Green your grilling“ jms kasutatakse siis, kui antakse nõu, kuidas grillida rohelisemalt, keskkonnasõbralikumalt ja tervisesõbralikumalt. Materjalidest on näha, et selleks, et grillimine oleks rohelisem ja keskkonnasõbralikum, soovitatakse muuhulgas grillida parema puusõega, valida puusõe asemel gaasiga grillimise seade, valida grillimiseks õige toit või antakse nõu grillimise seadmete ja vahendite keskkonnasõbralikumaks puhastamiseks/korrashoiuks. Keskkonnasõbralikuks teeb grillimise näiteks leegivabal päikeseenergiaal töötava grilli eelistamine tavalisele grillile, taaskasutatavast materjalist grilliseadme kasutamine jne. Kui taotluses toodud selliste toodete peal on tähis GREENER WAY TO GRILL, annab see tarbijale informatsiooni, et ese ise võib olla keskkonnasõbralik ja/või selle abil on võimalik grillida keskkonnasõbralikult. Patendiamet leidis, et

selles valguses on antud tähis taotluses nimetatud kaupade kontekstis otseselt kirjeldav, näidates, et tegemist on toodetega, millega on võimalik grillimist muuta rohelisemaks ehk loodussõbralikumaks.

Taotlejal on klassi 4 loetelus süütematerjalid, õlid ja määrded (tööstuslikud õlid ja rasvad; määrdeained; kütteained (k.a küttepiiritus); puidust kütteained; halupuud, hakkepuit, puitlaastud, grillsüsi, puidugraanulid; süütevahendid; süüteained; puusöe süütis; puidubrikett; brikettkütus, küttebrikett; küttepuud; paberpeerud; puupeerud, süütepeerud; puusüsi (kütus); tulehakatis; turbabrikett (kütus); turbaplokid (kütis); kütturetvas). Süütematerjale kasutab tarbija grillimise alustamisel tule süütamiseks. Tähistades selliseid tooteid terminiga GREENER WAY TO GRILL saab tarbija otsest informatsiooni, et need süütevahendid on oma olemuselt keskkonnasõbralikud, st need on valmistatud loodussõbralikust/keskkonnasõbralikust materjalist ning seega on nende tarvitamine keskkonnale ohutum (loodust säästvam), kui näiteks mingi teise tulesüütamise vahendi tarvitamine. Seega kirjeldab tähis klassis 4 toodud kaupade omadusi näidates, et tulesüütamiseks mõeldud vahendid on sellised, mis on valmistatud keskkonnasõbralikust materjalist (nt ei erita mürke) ning tulesüütamine kui üks grillimise osa teeb toimingu „rohelistemaks“. Tööstuslikke õlisid ja määrded kasutatakse toiduainetetööstuses erinevate vahendite, pindade hooldamisel. Nähes selliste toodete peal tähist GREENER WAY TO GRILL, saab tööstuslik tarbija informatsiooni, et tegemist on keskkonnasõbraliku tootega, mida kasutada grillide hooldamisel.

Tähistades klassi 11 (toiduainete kuumtöötlusseadmed; grillid (köögiseadmed); gaasiga töötavad pannid; bbq-ahjud; suitsuahjud, praeahjud (gaasiga), ahjud; ahjude tuharestid; ahjude väliskestad, ahjukestad; grillahjudes kasutatavad laavakivid; röstrid; küpsetusseadmed ja küpsetid; küpsetusplaadid (köögitarbed); piirituspõletid; pliidid, praevardad (pöörlevad); gaaspõletid; süüteseadised) ja klassi 21 (küpsetuspannid (v.a elektrilised); praepannid, paellapannid, vokkpannid (v.a elektrilised); grillid (köögiriistad); grillitoendid ja -alused; küpsetusplaadid (kööginõud); küpsetusvardad (metallist); söekorvid, söeämbrid) tooteid tähisega GREENER WAY TO GRILL annab see tarbijale informatsiooni, et need seadmed või tarvikud (nt praepannid, küpsetusvardad) on loodud spetsiaalselt selleks, et toidu valmistamise toiming (grillimine) oleks võimalikult keskkonnasõbralik ehk rohelist mõtlemist toetav ja/või seadmed ja tarvikud ise, mida kasutatakse grillimise vahenditena, on toodetud keskkonnasõbralikumast materjalist.

Patendiamet tuvastas ekspertiisi käigus, et kaupu ning vahendeid, mida saab kasutada grillimiseks, on võimalik toota keskkonnasõbralikust materjalist. Samuti tuvastas Patendiamet, et oma tooteid turustades annavad tootjad/ettevõtjad erineval viisil infot toote keskkonnasõbralikkuse kohta. Tarbija on harjunud sellise info esitamisega toodetel ning nähes registreerimiseks esitatud tähist GREENER WAY TO GRILL loetelus toodud kaupadel, hindab tarbija harjumuspärasest turuolukorrast lähtuvalt vastavat teavet pigem infona toote keskkonnasõbralikkuse kohta, ega taju pelgalt sõnalist infot toote keskkonnasõbralikkuse kohta ühe ettevõtja kaubamärgina. Keskkonnasõbralike vahendite, seadmete ja tarvikute tähistamiseks on kasutusel mitmeid erinevaid termineid, nt „green your grilling“, „grill greener“, „green grilling“, „greener grilling“, „eco-friendly“, „environmental friendly“ või „environmentally friendly“. Taotleja tähis GREENER WAY TO GRILL on üks võimalik viis selliste toodete tähistamiseks. Arvestades avalikku huvi, millel keeldumise aluseks olev säte põhineb, peab registreerimiseks esitatud tähis jääma vabalt kasutatavaks kõigile ettevõtjatele selleks, et neil oleks võimalik neid tähiseid kasutada oma kaupade või teenuste samade iseloomulike tunnuste kirjeldamiseks. Seega pole tähis GREENER WAY TO GRILL KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaselt kaubamärgina registreeritav.

Eristusvõime hindamisel KaMS § 9 lg 1 p 2 mõttes tuleb arvestada esiteks kaupu ja teenuseid, mille tähistamiseks kaubamärgi registreerimist taotletakse, ja teiseks tuleb hinnata registreerimiseks esitatud tähise tajumist asjassepuutuva avalikkuse poolt, kelleks on vastava kauba või teenuse keskmine tarbija, kes on piisavalt informeeritud ja mõistlikult tähelepanelik ning arukas (Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-363/99, p 34).

Patendiamet leiab, et tähis GREENER WAY TO GRILL ei ole eristusvõimeline otsuses märgitud klassi 4 kaupade osas, kuna tähisel puuduvad tunnused, mille põhjal tarbija suudaks ühe ettevõtja kaupa eristada teise ettevõtja samaliigilisest kaubast. Patendiamet on seisukohal, et tarbija ei taju tähist GREENER WAY TO GRILL ilma kujundusliku elemendita loetus toodud kaupade peal kui ühele ettevõtjale kuuluvat kaubamärki, vaid kui antud toodete omadusi näitavat tähist. Kombinatsioonil puuduvad elemendid, mis lubaks ilma võimaliku segiajamiseta eristada kaupu nendest, millel on teine päritolu.

Asjaomaseks sihtgrupiks on inglise keelt mõistev Eesti keskmine tarbija. Kõnealuste toodete tarbijate sihtrühm saab kaubamärgi registreerimise taotlusega hõlmatud kaupade valguses aru, et ingliskeelne sõnade kombinatsioon GREENER WAY TO GRILL tähendab 'roheline viis grillida' ning näitab, et tegemist on kaupadega, mis võimaldavad looduslikumalt/keskkonnasõbralikumalt ja/või tervisesõbralikumalt grillida. Taolist rohelisemat mõtteviisi toetavaid kaupu toodavad ka teised ettevõtjad. Üksnes taolisest stiliseerimata sõnadest koosnev tähis ei oma eristusvõimet taotluses nimetatud kaupadel, kuna see on tajutav kui kaupa kirjeldav tähis, millel puuduvad elemendid, mille põhjal tarbija eristaks ühe ettevõtja kaupa teise ettevõtja samaliigilisest kaubast.

Patendiameti hinnangul pole täidetud tähise minimaalse eristusvõime kriteerium, sest tegemist on otseselt kaupu kirjeldava tähisega. Antud tähise näol on tegemist tervikmõistega, mis kutsub üles tarbima keskkonnasõbralikumalt. Sarnast keskkonnasõbralikumat tegevust üleskutsuvat lauset, näitamaks, et grillida saab ka rohelisemalt (keskkonnasõbralikumalt ja tervisesõbralikumalt), kasutatakse ka teiste ettevõtjate poolt. Patendiamet on esitanud taotlejale 06.12.2014 lisadena väljavõtted rohelisema/keskkonnasõbralikuma grillimise kohta.

Kaebaja märgib, et kaubamärgil GREENER WAY TO GRILL on mitu tähendust. Näiteks võib ingliskeelne sõna GREENER omada tähendusi, mis viitavad Eesti tarbija jaoks nii värvile, keskkonnasõbralikkusele, toorusele (mitteküpsusele), rohelusele kui ka kogenematussele. Mitmetähenduslikkust tõendab ka sõna „roheline“ mitu tähendust „Eesti keele seletavas sõnaraamatus“.

Patendiamet on ekspertiisi käigus tuvastanud, et ingliskeelse tähise GREENER WAY TO GRILL tähendus eesti keeles on 'roheline viis grillida'. Seda kinnitavad ka interneti otsingutulemused, mis annavad palju vasteid nõuannetest, kuidas grillimist rohelisemaks/keskkonnasõbralikumaks muuta. Termineid „Greener way to grill“, „Grill greener“, „Green your grilling“ jms kasutatakse just siis, kui antakse nõu, kuidas grillida rohelisemalt, keskkonnasõbralikumalt ja tervisesõbralikumalt. Seega on Patendiameti hinnangul ka põhjendatud alus arvata, et tarbija, nähes taotluses toodud toodete peal tähist GREENER WAY TO GRILL, tõlgib selle kui 'roheline viis grillida' ning peab sellest tulenevalt antud tähisega tähistatud toodet ise keskkonnasõbralikuks ja/või leiab, et selle abil on võimalik grillida keskkonnasõbralikult/roheliselt. Eeltoodust tulenevalt pole Patendiameti hinnangul tõenäoline, et Eesti keskmine tarbija, kes mõistab inglise keelt üle keskmise hästi, peab taotluses nimetatud kaupade peal tähise GREENER WAY TO GRILL tähenduseks „rohelist värvi tee grillima“, „tooreim viis grillida“, „roheluses tee grillima“ või „kogenematum viis grillida“. Patendiamet lisab, et sõnal

„roheline“ on nii eesti kui inglise keeles mh tähendus 'ökoloogilist mõttelaadi pooldav ja rakendav inimene'. Seega ei nõustu Patendiamet kaebajaga, et antud väljendil on palju tähendusi või et tegemist oleks sõnamänguga. Patendiamet leiab, et antud tähisel puudub teatav originaalsus, mis nõuaks tõlgendamisel kasvõi minimaalset jõupingutust.

Patendiamet nõustub taotlejaga, et ingliskeelne sõna GREENER on keskvõrdes (green, greener, the greenest – roheline, rohelisem, kõige rohelisem), kuid ei leia, et justkui seetõttu on tegemist abstraktse tähendusega sõnakombinatsiooniga. Patendiamet on seisukohal, et taotleja tähis tervikuna omab tervikmõistet, mis eesti keeles on 'rohelisem viis grillida'. Nähes sellise tähendusega tähist taotleja loetus toodud kaupadel, saab tarbija informatsiooni, et tegemist on toodetega, mis võimaldavad loodussõbralikumat/keskkonnasõbralikumat ja/või tervisesõbralikumat grillimist. Tegemist on tervikmõistega, mis kutsub üles tarbima keskkonnasõbralikult. Seega ei leia Patendiamet, et antud tähisel on olemas teatav originaalsus, mis nõuaks tõlgendamisel minimaalset jõupingutust või käivitaks asjaomasel avalikkuses tunnetusliku protsessi.

Seoses kaebaja viidetega Patendiameti varasemale praktikale leiab Patendiamet, et igale kaubamärgile tehakse iseseisev ekspertiis lähtuvalt vaadeldavast tähisest ning tähistatavatest kaupadest ja teenustest. Ei saa asuda seisukohale, et kõik mingit tähendust omavad või teavet sisaldavad kaubamärgid kas on või ei ole kaubamärgina kaitstavad. Patendiameti hinnangul ei ole taotleja poolt nimetatud märgid asjakohased. Patendiamet on seisukohal, et tegemist ei ole analoogsete märkidega ega olukordadega. Toodud märkide puhul on tegemist abstraktsete mõistetega, mis pole käsitletavad kindla otsese tähistavate kaupade või teenustega seotud lausena.

Patendiamet leiab, et tähis GREENER WAY TO GRILL on kirjeldav klassi 4 kuuluvate süütevahendite ning küttevahendite osas. Patendiamet märgib, et taotleja tähis tervikuna omab tervikmõistet, mis eesti keeles on 'rohelisem viis grillida'. Isegi kui analüüsida sõnu eraldi, siis ingliskeelne sõna „grill“ seostub Eesti tarbijale nii grillimiseseadmega kui ka grillimise toiminguga endaga (Silvet, keelevara.ee). Patendiamet leiab, et kuna grillimist alustatakse teatavasti grilli süütamisega, on tulesüütamine üheks grillimise toiminguga osaks ning seda ka roheline grillimise puhul. Vastasel juhul poleks toitu ka võimalik kuumutada. Seega ei saa nõustuda kaebaja väitega, et grillimine ei oma seost tulesüütamisega.

Kaebaja märgib, et Patendiamet on oma otsuses leidnud, et kaubamärk ei ole kirjeldav keetmisega seotud seadmete osas (keeduseadmed, keetlid). Kaebaja hinnangul ei ole keetmise seadmed süütamise ja kütmisega vähem seotud kui grillimisega, kuna ka keetmisel tuleb kuumuse saamiseks midagi süüdata ja temperatuuri saamiseks peab kasutama kütet. Kaebaja leiab, et amet peab õigust kohaldama ühetaoliselt, st kui amet leiab, et keetmine ei hõlma tarbijate jaoks süütamist ja kütmist, ei hõlma seda ka grillimine ning tegemist pole kauba omaduse kirjeldamisega.

Patendiamet leidis oma otsuses tõepoolest, et kaubamärk ei ole kirjeldav keetmisega seotud seadmete (keeduseadmed, keetlid) osas. Patendiamet peab aga asjakohatuks kaebaja väidet, et amet peab õigust kohaldama ühetaoliselt selles osas, et kui amet leiab, et keetmine ei hõlma tarbijate jaoks süütamist ja kütmist, ei hõlma seda ka grillimine ning tegemist pole kauba omaduse kirjeldamisega. Patendiamet märgib, et keetmine erinevalt tulesüütamisest, pole grillimise toiminguga osaks, see ei seostu mingil moel grillimisega ning seetõttu keetmisega seotud asjade puhul käesolev tähis pole kirjeldav. Kuna grillimist aga alustatakse teatavasti grilli süütamisega, sest toit vajab kuumutamist, on tulesüütamine ka grillimise üks osa, mistõttu süütevahendite osas on käesolev tähis kirjeldav.

Kaebaja hinnangul pole Patendiamet objektiivselt põhjendanud, miks on käsitletud kaubamärki GREENER WAY TO GRILL kaupade tööstuslikud õlid ja rasvad; määrdeained osas kirjeldavana. Kaebaja märgib, et isegi kui leida, et tarbija tõepoolest käsitab ka ettevalmistavaid tegevusi toidu kuumutamise osana, siis need rasvained ei oma mingit seost toiduvalmistamise või selle ettevalmistamisega. Kaebaja rõhutab, et kl 4 kuuluvad tööstuslikud rasvained ei ole toiduained ning tööstuslikke rasvasid ei kasutata mingil moel „rohelisemaks grillimiseks“.

Patendiamet märgib, et kuna tööstuslikke õlisid ja määrdeid kasutatakse toiduainetetööstuses erinevate vahendite, pindade hooldamisel, siis nähes selliste toodete peal tähist GREENER WAY TO GRILL, saab tarbija informatsiooni, et tegemist on keskkonnasõbraliku tootega, mida kasutada grilli hooldamisel. Seega on tähis GREENER WAY TO GRILL antud kaupade osas kirjeldav.

Markeerides klassi 11 tooteid, nt grillseadmeid, panne, ahjusid terminiga GREENER WAY TO GRILL saab tarbija aru, et nende seadmete abil on võimalik grillimist teostada keskkonnasõbralikumalt kui tavalist grillseadet kasutades. Patendiameti kogutud ning taotlejale esitatud (10.04.2014 kirja lisad 1-6) materjalist selgus, et keskkonnasõbralikuks teeb grillimise näiteks leegivaba päikeseenergiaal töötava grilli eelistamine tavalisele grillile, taaskasutatavast materjalist grillseadme kasutamine jne. Kui teiste taotluses toodud grillimise- ja küpsetamise seadmete peal on tähis GREENER WAY TO GRILL, annab see tarbijale informatsiooni, et ese ise võib olla keskkonnasõbralik või selle abil on võimalik grillida keskkonnasõbralikult.

Kui klassi 21 tarvikute (küpsetuspannid (v.a elektrilised); praepannid, paellapannid, vokkpannid (v.a elektrilised); grillid (köögiriistad); grilltoendid ja -alused; küpsetusplaadid (kööginõud); küpsetusvardad (metallist); söekorvid, söeämbrid) peal on antud tähis GREENER WAY TO GRILL, siis tarbija saab üheselt informeeritud, et tegemist on tarvikutega, mis võimaldavad toitu valmistada rohelisemal/keskkonnasõbralikumal viisil või materjal ise on valmistatud keskkonnasõbralikumast materjalist, nt bambusest, maisist. Vastavad näited on kaebajale saadetud 10.04.2014 kirja lisades 7-9. Antud kirja lisas 7 on räägitud nt keskkonnasõbralikust grillimiskomplektist (Personalized Bamboo Eco Friendly BBQ Grill Gift Set), mis on valmistatud puhtast bambusest (this BBQ set is made of solid Bamboo so it is Eco friendly). Lisas 8 räägitakse samuti bambusest valmistatud keskkonnasõbralikust grillimiskomplektist (Eco Friendly Bamboo 3-Piece Grilling Tool Set), lisas 9 kirjutatakse keskkonnasõbralikust grillimispannist ja muudest tarvikutest, millel on teatav kemikaalide vaba kiht (Danny Seo's eco-friendly grill pan and accessories. His lightweight grill pan has a PTFE and PFOA chemical-free coating).

Patendiamet leiab, et eeltoodud näited kinnitavad, et tähistades klassi 11 ja 21 tooteid tähisega GREENER WAY TO GRILL, saab tarbija informatsiooni, et need seadmed või tarvikud on loodud spetsiaalselt selleks, et toidu valmistamise toiming (grillimine) oleks võimalikult keskkonnasõbralik ehk rohelist mõtlemist toetav ja/või seadmed ja tarvikud ise, mida kasutatakse grillimise vahenditena, on toodetud keskkonnasõbralikust materjalist. Kuna roheline mõtteviis on tänapäeva maailmas niivõrd laialt levinud ning erinevad ettevõtjad soovivad pakkuda ning pakuvad (toodavad) seetõttu just keskkonnasõbralikke ning loodust säästvaid tooteid, pole Patendiameti hinnangul välistatud, et ka näiteks praevarraste ning metallist küpsetusvarraste puhul informeeritakse tarbijat mingi keskkonnasõbraliku omaduse olemasolust (nt tootmisel on kasutatud keskkonnasõbralikke tehnoloogiaid ja tootmisprotsesse).

Lähtudes eeltoodust ja tulenevalt KaMS § 9 lg 1 p 3 ning § 9 lg 1 p 2 palub Patendiamet jätta kaebus rahuldamata.

Kaebaja lõplikud seisukohad

Lõplikes seisukohtades jäi kaebaja kõikide kaebuses esitatud seisukohtade juurde.

Patendiameti lõplikud seisukohad

Patendiamet jääb samuti oma varasemalt esitatud seisukohtade juurde.

II Apellatsioonikomisjoni seisukohad ja otsus

Apellatsioonikomisjon, analüüsinud menetlusosaliste seisukohti, hinnanud esitatud dokumentaalseid tõendeid kogumis ja vastastikuses seoses, märgib järgmist.

Patendiameti 19. augusti 2014 otsusega nr 7/M201200381 jäeti osaliselt rahuldamata kaebaja taotlus kaubamärgi GREENER WAY TO GRILL registreerimiseks Nizza klassifikatsiooni klassides nr 4, 11 ja 21 nimetatud kaupade suhtes KaMS § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 alusel. Käesolevas asjas on vaidluse põhiküsimuseks, kas kaubamärk GREENER WAY TO GRILL on klassis 4, 11 ja 21 loetletud kaupade omadusi kirjeldav ning seetõttu eristusvõimetu.

Apellatsioonikomisjon leiab, et Patendiameti 19. augusti 2014 otsus 7/M201200381 on seaduslik ja sisaldab piisavalt põhjendusi selgitamaks, miks ei ole kaubamärki võimalik registreerida. Patendiameti otsuses on analüüsitud kaebaja vastuväiteid ning lisatud ameti põhjendused. Kaebaja on valdavalt samadele kaalutlustele tuginenud ka appellatsioonimenetluses. Patendiamet on õiguspärase otsuse tegemiseks vajalikul määral analüüsinud kaubamärgi faktilisi asjaolusid ja seostanud neid kaubamärgile õiguskaitse andmise aluseks olevate õiguslike alustega. Apellatsioonikomisjon nõustub käesolevas otsuses Patendiameti järeldustega ning ei pea vajalikuks neid täiel määral korrata.

KaMS § 9 lg 1 p 3 kohaselt ei saa õiguskaitset tähis, mis koosneb üksnes kaupade või teenuste liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aega või kaupade või teenuste teisi omadusi näitavatest või muul viisil kaupa või teenust kirjeldavatest tähistest või andmetest või eelnimetatud tähistest või andmetest, mida ei ole oluliselt muudetud.

Antud õigusnorm kannab endas avaliku huvi eesmärki, mis seisneb selles, et KaMS § 9 lg 1 p 3 tunnustele vastavad tähised oleks vabad kõigile kasutamiseks. Avalik huvi nõuab, et kõik tähised, mida on võimalik kasutada nende kaupade või teenuste, mille suhtes märgi registreerimist soovitakse, omaduste tähistamiseks, peavad jääma vabalt kasutatavaks kõigile ettevõtjatele selleks, et nad saaksid neid kasutada oma kaupade samade omaduste kirjeldamiseks. Seetõttu ei ole märgid, mis koosnevad üksnes sellistest tähistest, registreerimiseks sobivad.

Kaubamärgi registreerimisel tuleb silmas pidada registreerimiseks esitatud kaubamärgi omadusi, kaupu ja teenuseid, mille suhtes kaubamärki soovitakse registreerida, samuti territooriumi, mille jaoks registreerimist taotletakse ja asjaomase avalikkuse taju, st kaubanduses tegutseva ettevõtja ja/või nimetatud kaupade või teenuste keskmise tarbija puhul, kes on piisavalt informeeritud ja mõistlikult tähelepanelik ja arukas.

Kaebaja esitatud seisukohad ja dokumendid ei lükka ümber Patendiameti järeldusi ning ei tõenda, et vaidlusalune tähis ei kirjelda kaubamärgiga kaitstavate kaupade omadusi.

Patendiameti käsitlus väljendi GREENER WAY TO GRILL tähendusest avalikkuse tajus on korrektne. Vaidlustatud otsuses põhjendatakse, et Eesti asjaomane avalikkus saab piisavalt hästi aru inglise keelest ja tajub selle tähendust eesti keeles kui „rohelisem viis grillida“. Seda ei lükka ümber kaebaja selgitused, et väljendil võib olla veel tähendusi, millele on viidanud kaebaja. Apellatsioonikomisjon ei nõustu kaebajaga, et tarbijate jaoks tähendab väljend reklaamlausena „kogenematum viis grillida“, „rohelisemat värvi tee grillima“, „tooreim viis grillida“, „roheluses tee grillima“ vms. Kaebaja on püüdnud esitada pigem väljendi sõna-sõnalist tõlget sõnade kõikides võimalikes erinevates tõlgetes ja nende interpretatsioonides, mis ei ole keelepraktikas ega asjaomaste kaupade sektoris levinud. On täiesti tavapärane, et olenevalt kontekstist võib sõnal olla mitu erinevat tähendust, kuid see ei tähenda, et tarbija tajub sõnu kõikides võimalikes erinevates tähendustes ja püüaks erinevaid tähendusi sõnadele või lausetele üheaegselt omistada ning sõnu kõikides erinevates tähendustes kasutada. Kaebaja tõlked nagu „tooreim viis grillida“ või „roheluses tee grillima“ oleksid ka eesti keeles äärmiselt ebatavalised, millest tulenevalt ei ole tõenäoline, et tarbija sellisel kujul väljendit tajub ning kasutab. Kaebaja ei ole näidanud, et tarbija kasutaks praktikas sõnu kaebuses kirjeldatud viisil. Kui see väljend täidab ühtlasi reklaamlause eesmärki, nagu väidab kaebaja, siis reklaami eesmärk on üldiselt suurendada kaupade ja teenuste müüki, mis ei ole aga eriti tõenäoline väljendite puhul, millega justkui püütakse osundada tarbija kogenematusetele või grillimisele kogenematul viisil. Seetõttu ei pea appellatsioonikomisjon kaebuses toodud näiteid tarbija poolt väljendi „GREENER WAY TO GRILL“ tajumise ning tõlkimise kohta eluliselt usutavateks. Kaebaja pakutud tõlge „keskkonnasõbralikum viis grillida“ on aga Patendiameti esitatud tõlkega „rohelisem viis grillida“ semantiliselt identne, kuna sõnaga „roheline“ püütakse kaupade ja teenuste kontekstis tavapäraselt rõhutada nende keskkonnasõbralikkust. Lähtudes eeltoodust leiab appellatsioonikomisjon, et tarbija tajub kaubamärki sellega tähistatavaid toodete omadusi kirjeldava tähisena. Kaubamärgil ei ole teisi elemente, mis aitaks tagada tähise originaalsust ning kaupade kaubanduslikku päritolu. Seetõttu ei ole kohaldatavad kaebaja osundatud OHIM absoluutsete keeldumisaluste juhiste punktis 2.2.6 antud selgitused.

Apellatsioonikomisjon ei jaga kaebaja kaalutlusi, et tähis pole kirjeldav, kuna kaubamärgi tähendusest ei ilmne, millega võrreldes on tegemist „rohelisema“ viisiga grillida ning seetõttu ei anna tähis tarbijale edasi objektiivset sõnumit. Kaebaja osundatu ei ole kuigivõrd oluline, sest see ei lükka siiski ümber asjaolu, et tähis on tajutav viitena grillimisele keskkonnasõbralikumal moel, seega osundades kaebaja toodete teatud omadustele. Kauba kasutamisega kaasnev või avalduv keskkonnamõju võivad olla asjaoludeks, mille abil saab kirjeldada kaupadega seotud omadusi. Samas, isegi kaebaja selgitusi arvesse võttes on tõenäoline, et kaebaja tähisega püütakse anda tarbijale teavet, et kaubamärgiga tähistatud tooted on keskkonnasõbralikumad võrreldes teiste sama valdkonna ja kaebaja toodetega konkureerivate kaupadega.

Kaebaja märgib, et tähis või selles sisalduv sõna „grill“ ei ole seotud süütamise või kütmisega. Apellatsioonikomisjon ei nõustu kaebajaga ja leiab, et on täiesti tavapärane, et grillimisel kasutatakse süütamise ja kuumutamise protsessi läbiviimiseks süüte- ja küttaaineid. Kui tarbija soovib grillida, siis ta ostab klassis 4 nimetatud tooteid grillimise eesmärgil, mitte sellest eraldiseisvaks toiminguks. Muus osas nõustub appellatsioonikomisjon Patendiameti otsuse punktides 3.2. ja 3.4. antud põhjendustega ning ei pea vajalikuks neid korrata. Kaubamärgitaotluses klassides nr 4, 11 ja 21 loetletud kaubad, mille

suhtes on Patendiamet teinud keelduva otsuse, on seega otsemalt ja kaudsemalt seostatavad grillimisega ning neid saab kasutada grillimise toimingu läbiviimiseks.

Kaebaja leiab, et Patendiameti ekspertiisi käigus tehtud analüüs ja järeldused ei hõlma kõiki taotluses toodud kaupu, vaid hinnang anti kaupadele gruppide kaupa, arvestamata nende kaupade tegelikke omadusi. Selline väide ei ole kooskõlas Patendiameti otsusega, millest nähtuvalt on Patendiamet otsustanud siiski registreerida vaidlusaluse kaubamärgi mitmete klassides 4, 11 ja 21 nimetatud kaupade suhtes. Sellest järeldub, et taotlust hinnati toodete kaupa ning amet jõudis järeldusele, et mitmete nimetatud klassides loetletud kaupade suhtes kaubamärgi registreerimisest keeldumist välistavad asjaolud puuduvad.

Mis puudutab kaubamärgi registreerimisest keeldumise põhjendusi, siis apellatsioonikomisjon järeldab Patendiameti otsusest, et samad keeldumise kaalutlused laienevad kõigile neile kaupadele, mille osas on amet teinud taotluse osalise rahuldamata jätmise otsuse – kõiki neid tooteid saab tõenäoliselt kasutada rohelisemal/keskkonnasõbralikumal viisil grillimiseks ja need võivad olla seotud grillimisel kasutatavate tarvikutega, mis aitavad kaasa keskkonnasõbralikumaks grillimiseks. Siiski tuleb tõdeda, et Patendiameti otsuses on mõnede toodete suhtes toodud välja täiendavad põhjendused registreerimisest keeldumise selgitamiseks (nt süütematerjalide osas, vt Patendiameti otsuse punkt 1), samas kui osade kaupade puhul on piiratud üldisema põhjendusega. Sama detailselt ei ole põhjendatud näiteks tööstuslike õlide ja rasvade ning määrdeainete registreerimisest keeldumist. Seetõttu võib mõista kaebaja kriitikat (kaebuse punkt 1.5.) Patendiameti otsusele, mille kohaselt pole amet põhjendanud, miks ta käsitleb kaubamärki „GREENER WAY TO GRILL“ viimati nimetatud kaupu kirjeldavana. Kaebusele esitatud vastuses Patendiamet selgitab, et „Tööstuslikke õlisid ja määrdeid kasutatakse toiduainetetööstuses erinevate vahendite, pindade hooldamisel. Nähes selliste toodete peal tähist GREENER WAY TO GRILL, saab tööstuslik tarbija informatsiooni, et tegemist on keskkonnasõbraliku tootega, mida kasutada grillide hooldamisel.“ Apellatsioonikomisjon märgib, et Patendiamet ei saa tagantjärele sisustada vaidlustatud haldusakti ning asjakohased põhjendused peavad täielikult sisalduma registreerimisest keeldumise otsuses või sellele viidatud dokumendis, mis peavad olema seostatavad asjaomase haldusaktiga (haldusakti põhjendamiskohustus). Samas ei ole kaebaja osundatud puudus käesoleval juhul siiski nii kaalukas, et tooks kaasa vaidlustatud otsuse tühistamise, kuna Patendiamet selgitus lähtub otsuses sisalduvast põhijäreldusest, et kaubamärk koosneb kaupade omadustele viitavatest sõnadest, mis aitavad kaasa grillimistoiminguga „rohelisemaks“ ehk keskkonnasõbralikumaks muutmisele. Apellatsioonikomisjoni hinnangul pole see täielikult välistatud ega ebatõenäoline, et tööstuslikke õlisid on võimalik kasutada nt süütamisel, tööstuslikke rasvasid ja määrdeained grillimisseadmete hooldamisel. Järelikult ei olnud kaebaja viidatud puudus selline, mis oleks mõjutanud Patendiameti otsuse lõppjäreldusi ja nende põhjal tehtud otsust kaubamärgi registreerimisest osalise keeldumise kohta.

Kaebaja viitab Patendiameti praktikale teiste kaubamärkide registreerimisel ja leiab, et sarnaselt tuleks registreerida kaubamärk GREENER WAY TO GRILL. Kaebaja hinnangul peab Patendiamet kohaldama keeldumisaluseid ühetaoliselt ning kui amet on registreerinud ülal viidatud kaubamärgid, tuleb seda käesoleval juhul arvestada.

Seoses varasema kaubamärkide registreerimispraktika arvesse võtmise väitega märgib apellatsioonikomisjon järgmist. Esmalt tuleb tõdeda, et võrdse kohtlemise ja hea halduse põhimõtte kohaldamise eelduseks on sarnaste kaubamärkide registreerimine Patendiameti poolt. Kaebuses

osundatud tähistest aga ükski ei sisalda tähist GREENER WAY TO GRILL või sellega väga sarnast tähist, mis võimaldaks pidada kaebaja osundatud halduspraktikat ja kaubamärke analoogseks kaebaja tähise registreerimise menetlusega. Sellest tulenevalt ei ole tõendatud kaebaja väide, et Patendiamet on varasemalt registreerinud kaebajaga analoogseid kaubamärke, millega seotud halduspraktikat tuleks kaebaja taotluse menetluses arvesse võtta. Apellatsioonikomisjonile esitatud tõendid järelikult ei kinnita, et Patendiamet on kaubamärgi registreerimise taotluse osalise rahuldamata jätmisel rikkunud õiguse üldisi põhimõtteid nagu võrdse kohtlemise ja hea halduse põhimõtted.

Lisaks nimetatud põhimõtetele kehtib kaubamärgi registreerimisel samavõrd seaduslikkuse põhimõte, mis tähendab, et registreerida võib kaubamärke, mille suhtes ei esine KaMS §-des 9 ja 10 sätestatud õiguskaitset välistavaid aluseid. Kaubamärgiomaniku õigus nõuda tähise registreerimist ei tulene mõne teise kaubamärgi registreerimise faktist. Kaubamärgi registreerimise kõiki asjaolusid hõlmav seaduslikkuse kontroll tuleb teostada ühtlasi siis, kui registreeritav ja varasemad kaubamärgid oleksid selgesti tajutavalt sarnased. Nii välistatakse kaubamärkide alusega registreerimine.

Eelnevalt tuvastas appellatsioonikomisjon, et Patendiamet on põhjendatult leidnud, et kaubamärk GREENER WAY TO GRILL on kaubamärgitaotluses märgitud mõnede kaupade omadusi kirjeldav KaMS § 9 lg 1 p 3 tähenduses. Apellatsioonikomisjon selgitab, et kaubamärk, mis on kaupade või teenuste omadusi kirjeldav (KaMS § 9 lg 1 p 3), on samade kaupade või teenuste suhtes ühtlasi eristusvõimetu KaMS § 9 lg 1 p 2 kohaselt (välja arvatud juhul, kui kaubamärk on taotluse esitamise kuupäevaks omandanud kasutamise tulemusena eristusvõime või üldtuntuse, milliseid asjaolusid antud vaidluses ei esine, vt KaMS § 9 lg 2). See tuleneb KaMS § 9 lg 1 punktide 2 ja 3 omavahelisest osalisest kattuvusest, kuna KaMS § 9 lg 1 p 3 on üldjuhul KaMS § 9 lg 1 p 2 keeldumisalusega hõlmatud.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse § 61 lg 1, kaubamärgiseaduse § 9 lg 1 punktide 2 ja 3, appellatsioonikomisjon

o t s u s t a s:

1. Jätta GrillSeason OÜ kaebus rahuldamata.

Kaebaja võib esitada kaebuse appellatsioonikomisjoni otsuse peale Harju Maakohtusse kolme kuu jooksul appellatsioonikomisjoni otsuse avaldamisest arvates. Kohus vaatab kaebuse läbi hagita menetluses. Kaebaja teavitab viivitamata appellatsioonikomisjoni kaebuse esitamisest. Kui kaebust ei ole esitatud, jõustub komisjoni otsus kolme kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele.

Kui kaebus esitatakse, kuid kohus ei võta hagi menetlusesse, jätab kaebuse läbi vaatamata või lõpetab menetluse otsust tegemata, jõustub komisjoni otsus vastava kohtumääruse jõustumise hetkest, kui kohtumäärusest ei tulene teisiti.

Allkirjad:

P. Lello

S. Sulsenberg

E. Hallika